

[Агначні] карысцю

ВАЛАНЦЁРАМ У... ІСЛАНДЫЮ

«Прывітанне з сонечнай Іспаніі! Чаго мы толькі тут не рабілі: узводзілі сцены, касілі траву... Але кожную хвіліну такое адчуванне, быццам мы трапілі на свята жыцця». «Гэта вестачка з палёў Чэшскай Рэспублікі. Шчыру-ем у поце твару (без жартаў!). Але і адпачываем выдатна. Гэты водпуск я запомню надоўга». «У нас усё цудоўна. Пішам проста з Ватыкана». Такія паштоўкі прыходзяць у Лігу добраахвотнай працы моладзі ад хлопцаў і дзяўчат, якія паехалі валанцёрамі за мяжу. Расказваем, як з карысцю правесці лета ў іншай краіне і што для гэтага трэба.

Міжнародныя валанцёрскія лагеры працуюць у 35 краінах. Звычайна такія праекты доўжацца два-тры тыдні. Большасць праходзіць улетку. Кірункі работы могуць быць звязаны з экалогіяй, археалогіяй, творчасцю, сацыяльнай дзейнасцю. Моладзь таксама запрашаюць валанцёрамі для падрыхтоўкі фестываляў. На сайце Лігі можна знайсці Агульную базу праектаў (цяпер там 600 прапановаў) і выбраць той, які больш падабаецца. Летась, напрыклад, моладзь магла з'ездзіць папрацаваць у музей на тэрыторыі былога канцлагера ў Германіі. Група выкладвала з сена «дарогу смерці», па якой у вайну вывозілі зняволеных (гэта дарога стала часткай экспазіцыі), разбірала архіўныя матэрыялы (лісты, малюнкi, дакументы, відэа), рабіла гравіроўку на камянях у памяць аб ахвярах.

— Набор на летнія валанцёрскія праграмы пачынаецца з сярэдзіны сакавіка. Спланаваць свае прыгоды лепш на працягу месяца. Паколькі ў адным праекце звычайна прымае ўдзел 12—14 валанцёраў, а прэтэндэнтаў з розных краін шмат, то месцы хутка разбіраюцца, — тлумачыць старшыня праўлення Лігі добраахвотнай працы моладзі Вольга ШМІГЕЛЬСКАЯ.

Валанцёру бясплатна забяспечваецца месца пражывання, харчаванне

і суправаджэнне. Але самастойна давадзецца пакрыць транспартныя і візавыя расходы. Многія краіны адносяць свае праграмы да маладзёжных, культурных і адукацыйных — тады візы выдаюць бясплатна. Трэба таксама зрабіць узнос у Альянс еўрапейскіх валанцёрскіх арганізацый — 100 еўра.

— Адно з самых важных патрабаванняў да валанцёраў — асабістая матывацыя: ты сапраўды павінен хацець паўдзельнічаць у нейкай справе. Важна ведаць замежную мову (часцей англійскую) на базавым узроўні. Падаць заяўку можна з 18 гадоў. Верхніх узростаўх планак у многіх праектах не ставяць. У нас ездзілі і бацькі валанцёраў, якія натхніліся расказами дзяцей, і жанчыны на пенсіі, — дзеліцца Вольга Шмігельская.

Моладзь можа таксама паўдзельнічаць у розных трэнінгах і семінарах. Гэта нефармальна адукацыя, якая дае магчымасць даведацца пра глабальныя працэсы, што адбываюцца сёння ў свеце, ролю маладых у гэтым. У такіх праектах, акрамя харчавання і пражывання, звычайна кампенсуецца і дарога — да 70 працэнтаў выдаткаў. Але, каб трапіць на семінар, трэба валодаць замежнай мовай на добрым узроўні.

Часцей для валанцёрства наша моладзь выбірае краіны, якія знаходзяцца не вельмі далёка. Самая папулярная — Германія. Але некаторыя рашаюцца на паездкі і ў больш экзатычныя куткі свету — Індыю, Ісландыю.

Студэнці атрад «RESпубліка» ў Анапе.

Дзе ў свеце летам чакаюць добраахвотнікаў?

Валанцёрства — гэта карысны досвед, новыя эмоцыі і знаёмствы.

Часам у Лігу тэлефануюць бацькі студэнтаў. Калі саміх хлопцаў і дзяўчат у замежных праграмах цікавяць прыгоды, то ў татаў і мам больш зямныя пытанні: бяспека, фінансавыя ўкладанні.

— Ёсць стэрэатып, што валанцёрства — гэта цяжкая праца. Але мэта праектаў зусім іншая, — адзначае Вольга Шмігельская. — Прывяду прыклад: моладзь з розных краін сабралі на пару тыдняў, каб пафарбаваць пакой для дзіцячага цэнтру. Гэта работа магла б быць зроблена прафесіяналам за дзень, і муніцыпалітэт патраціў бы на яе 80 еўра. Для 12 чалавек сабекошт знаходжання на праекце складае мінімум 250 еўра ў суткі. Розніца адчувальная. Праекты ладзяцца для міжкультурнай камунікацыі, гэта цудоўны інструмент для аб'яднання маладых людзей.

Дарэчы, каб паўдзельнічаць у валанцёрскіх праектах, неабавязкова некуды з'язджаць. Ужо ўвесну Ліга правядзе акцыю «Красавік — месяц добрых спраў». Добраахвотнікі будуць дапамагаць Беларускаму дзіцячаму хоспісу, Беларускаму дзяржаўнаму музею народнай архітэктуры і побыту і іншым арганізацыям.

Можна запісацца таксама ў студэнцкі валанцёрскі атрад

«RESпубліка». На працягу года маладых людзей запрашаюць на трэнінгі па важацкім майстэрстве, а летам яны едуць у дзіцячыя лагеры адпрацоўваць свае навыкі на практыцы.

«Адно з самых важных патрабаванняў да валанцёраў — асабістая матывацыя: ты сапраўды павінен хацець паўдзельнічаць у нейкай справе».

Вольга Шмігельская заўважае, што валанцёрства — гэта не толькі новыя знаёмствы і эмоцыі. «Такія праекты дазваляюць развіваць асабістыя кампетэнцыі: кааперацыю, крытычнае мысленне, камунікабельнасць, крэатыўнасць. Гэтыя навыкі вельмі важныя, каб быць паспяховым і ў прафесіі, і ў сяброўскіх адносінах».

Летась з дапамогай Лігі каля 100 чалавек прынялі ўдзел у міжнародных валанцёрскіх лагерах, 60 — у адукацыйных семінарах па абмене, 400 — у атрадзе «RESпубліка». Больш сацыяльна актыўнымі аказаліся дзяўчаты: у 70 працэнтах выпадкаў заяўкі падаюць яны.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота з архіва
Лігі добраахвотнай працы моладзі.

[Гарызонты]

ПАЧУЦЬ МОЛАДЗЬ. І ПАДТРЫМАЦЬ

Сустрэча міністра адукацыі Ігара Карпенкі з Рэспубліканскім каардынацыйным саветам маладзёжных парламентаў адбылася ў рамках свята «Магілёў — маладзёжная сталіца — 2018». Яна стала працягам той, што прайшла летась у 61-й мінскай школе з удзелам Прэзідэнта. «Мы дамаўляліся з вамі, што будзе каардынацыйны савет. І ён ёсць. Абмяркоўвалася тады і пытанне стварэння Маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь. І гэты працэс ідзе. Падобныя фарміраванні ўжо сталі неад'емнай часткай многіх гарадоў, дзе актыўна развіваецца вучнёўскае і студэнцкае самакіраванне. Гэта добрая форма стасункаў дзяржаўных структур з моладдзю», — сказаў міністр. Падчас сустрэчы навучэнцы ліцэяў, гімназій і школ задалі яму шмат пытанняў.

— *Ці падтрымліваеце вы ідэю аб стварэнні асобнага маладзёжнага інфармацыйнага партала? Асноўныя звесткі пра мерапрыемствы мы чэрпаем на старонках «УКантак», сайтах БРСМ і пярэньскай арганізацыі. Больш зручна было б знаходзіць усё гэта на адным рэсурсе...*

— Улічваючы, што цяперашняя моладзь не выпускае з рук планшэты і шмат часу праводзіць у сацыяльных сетках, ёсць сэнс зрабіць такі партал. Як ён будзе працаваць і як маладыя людзі на ім будуць прадстаўлены, вырашаць ім самім.

ЗВЯЗДА

Вам прасцей размаўляць са сваімі аднагодкамі на адной мове.

— *У краіне існуюць студэнцкія атрады. Ці можна стварыць такія ж для старшакласнікаў?*

— Такое магчыма, але пералік работ будзе звужаны, паколькі па працоўным заканадаўстве дзейнічаюць некаторыя абмежаванні па ўзросце. Мы практыкуем школьны будаўнічы брыгады, напрыклад. А яшчэ ёсць такое паняцце, які лагеры працы і адпачынку, дзе можна сумяшчаць і працу, і адпачынак. Наогул мы падтрымліваем ідэю занятас-

ці моладзі. І думаем, як ёй у гэтым дапамагчы. Сёння разглядаем магчымасць вяртання вучэбна-вытворчых камбінатаў, каб вучні 9—11 класаў мелі магчымасць асвоіць якую-небудзь прафесію яшчэ ў школе. Мне, напрыклад, калі я ездзіў у студэнцкія будатрады, не перашкодзілі спецыяльнасці токара і бетоншыка-стропаляшчыка.

— *Якім павінен быць сапраўдны лідар, чалавек, за якім пойдучы іншыя?*

— Па-першае, лідарства павінна быць скіравана на

карысць людзей, па-другое, лідар павінен ахвяраваць сваімі асабістымі інтарэсамі на карысць грамадскіх. Умоўна кажучы, калі ён будзе заклікаць на суботнік, а сам працаваць разам з усімі не будзе, яму ніхто не паверыць.

— *Наколькі вядома, зараз пры паступленні ў гімназію вучням не трэба здаваць экзамены. Як прымалася гэта рашэнне? І як будзе ажыццяўляцца набор у гімназіі?*

— Перад тым як прыняць рашэнне, праводзіліся пэўныя даследаванні, рабіліся

сацыялагічныя зрэзы. Я, мае намеснікі, кіраўнікі абласных і гарадскіх упраўленняў паглядзелі шмат устаноў адукацыі. Уззяць тую ж сельскую школу, якая апрыйёры не можа стаць гімназіяй, бо яна малакамплектная. Там няма такога шырокага спектра факультатываў і гурткоў. Пры гэтым вынікі бываюць высокага ўзроўню. А ёсць гімназіі са сціплымі вынікамі. І не факт, што тое дзіця, якое паспяхова здала экзамены за 4 клас, будзе атрымліваць высокія балы ў старшых класах. Таму мы вырашылі ўсіх да 9 класа паставіць у роўныя ўмовы. А з 10-га кожны павінен будзе выбіраць, якім шляхам рухацца далей. Гімназіі ніхто не закрывае, іх патэнцыял ніхто не прыніжае, але любы педагог павінен працаваць з любым дзіцем незалежна ад таго, які вынік яно паказвае. Трэба ствараць такія сістэмы, пры якіх ва ўсіх будуць роўныя магчымасці для атрымання якаснай адукацыі.

— *У Беларусі нядаўна рэалізавалі майнінг крыптавалюты. Ці будзе Міністэрства адукацыі заахвочваць гэтую сферу дзейнас-*

ці, напрыклад, увядзеннем якіх-небудзь новых спецыяльнасцяў?

— Мы ведаем, што «лічба» сёння іграе ўсё большую ролю ў эканоміцы. Але сама па сабе ІТ-сфера нецікавая — цікавыя адукацыйныя тэхналогіі, якія могуць быць выкарыстаны ў рэальнай вытворчасці. Зыходзячы з гэтага, мы павінны змяняць структуру эканомікі, рабіць яе больш устойлівай да гэтых выклікаў. Для таго каб быць дзяржавай, якая стабільна развіваецца, патрэбны сацыяльныя праекты, і яны ёсць у краіне. І арыентуючыся на гэта, будзем уводзіць новыя спецыяльнасці. Невыпадкова мы з міністрам прамысловасці з'яўляемся двума сустаршынямі аргкамітэта нацыянальнага чэмпіянату WorldSkills, які будзем праводзіць у маі па 39 кампетэнцыях. Тут ёсць пэўны патэнцыял, які можа быць карысны нашай краіне. І ўводзіць новыя спецыяльнасці мы будзем не дзеля нейкіх там майнінгаў, а таму, што нам трэба трансфармаваць нашу эканоміку, відазмяняць яе і ствараць падшкі бяспекі.

Нэлi ЗiГУЛЯ.